

УДК 004.056.53

ВИКОРИСТАННЯ ПОВЕДІНКОВОЇ МОДЕЛІ ФОГГА ДЛЯ НАВЧАННЯ З ПИТАНЬ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Божко О.В.

Науковий керівник – к.т.н., доцент Снігуров А.В.

Харківський національний університет радіоелектроніки,
каф. Інфокомунікаційної інженерії імені В.В. Поповського, м. Харків,
Україна

тел. +38 (068) 316-02-73.

This article explores the potential of using Dr. BJ Fogg's behavioral model to develop a training program for employees in the field of information security. The Fogg Behavior Model states that these three elements must be present for an action to occur: motivation, ability, and trigger. The Fogg Behavior Model provides a framework for understanding how to influence human behavior. The article discusses the rationale for using this model to increase employees' awareness in the field of information security

Підвищення обізнаності співробітників у сфері інформаційної безпеки (ІБ) є важливим завданням для багатьох організацій. Але як забезпечити ефективне навчання, щоб співробітники не тільки розуміли, що потрібно робити, а й дійсно почали застосовувати знання на практиці? Одним із рішень може стати використання поведінкової моделі доктора Брайана Фогга (Fogg Behavior Model), яка допомагає створювати ефективні програми навчання на основі розуміння принципів людської поведінки.

Основною ідеєю моделі Фогга є те, що поведінка людини визначається взаємодією трьох чинників: мотивації, здатності та спонукання [1]. Щоб людина почала виконувати певну дію, їй потрібно бути достатньо вмотивованою, мати достатню спроможність виконати цю дію та отримати спонукання, яке призведе до дії. На рис. 1 схематично представлено суть поведінкової моделі.

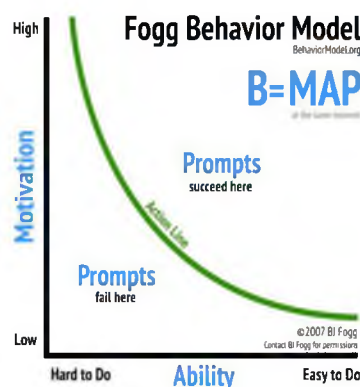

Рисунок 1 - Графічне представлення поведінкової моделі Фогга

Під час розроблення програми навчання для підвищення обізнаності в галузі ІБ на основі моделі Фогга можна використовувати три основні підходи: збільшення мотивації, спрощення завдання та використання спонукань. Збільшення мотивації може бути досягнуто шляхом демонстрації важливості теми і показу того, які наслідки можуть виникнути в разі недотримання правил. Спрощення завдання може бути досягнуто шляхом спрощення процесу виконання правильних дій і створення зрозумілих інструкцій, які легко запам'ятовуються. Використання спонукань являє собою створення ситуацій, коли співробітник отримує тригер для виконання дій, наприклад, отримання нагадування або повідомлення.

Одним із найважливіших аспектів під час використання моделі Фогга є врахування контексту. Так, залежно від контексту, може змінюватися підхід до впливу на мотивацію, здібності та спонукання людини, що, своєю чергою, може вплинути на підвищення обізнаності співробітників. Наприклад, у компанії з розвиненою корпоративною культурою співробітники можуть відчувати більшу мотивацію, якщо знають, що недотримання правил безпеки може призвести до інциденту, внаслідок якого компанія зазнає серйозних збитків.

Як варіант використання моделі Фогга для підвищення обізнаності співробітників у сфері ІБ, можна розглянути наступний приклад.

У результаті аудиту безпеки, в компанії Х було виявлено низький рівень обізнаності співробітників у питаннях інформаційної безпеки. Тоді, відповідно до моделі Фогга, було ухвалено рішення провести низку навчальних вебінарів для підвищення мотивації співробітників до дотримання правил інформаційної безпеки. На вебінарах було висвітлено те, як важлива безпечна поведінка працівників для загальної захищеності компанії від загроз ІБ. Так само було розроблено систему заохочень за безпечну поведінку співробітників.

Отже, поведінкова модель Брайана Фогга допомагає розв'язувати низку психологічних і соціальних проблем, включно з проблемою підвищення обізнаності співробітників у сфері інформаційної безпеки. Вона заснована на трьох ключових принципах: підвищення мотивації, спрощення завдання, спонукання до дії. Так само важливим аспектом використання цієї моделі є врахування контексту, від якого залежить, наскільки успішно будуть реалізовані ключові принципи.

Список використаних джерел:

1. Fogg B. Fogg Behavior Model [Електронний ресурс] / B. Fogg. – 2009. – Режим доступу до ресурсу: <https://behaviormodel.org/>.